

Főszerkesztő:

KUKÓ GYÁRFÁS

Főmunkatárs:

SZÉLER FERENC

Engedélyezte: Cenzura Militară
a Pres sub No. 1437.7.X.1944

NÉPI EGYSÉG

Kemény munka vár

reánk Az áldemokrácia idejét követő több mint hat éves önkényuralom mély nyomokat hagyott a román és magyar nép testén és lelkén. A hitleri téboly vak szolgái mindent elkövettek, hogy a guzsbakóított nép jármát minden eszközzel minél súlyosabbá tegyék. Nem elégedtek meg az azzal, hogy idegen érdekekért, hazug jelszavakkal vágóhídra vitték az ifjúságot, a jövő zálogát. Nem volt elég az itthon szenvedő nép gazdasági kizsákmányolása tisztán csak azért, hogy a világ szabadságát fenyegető hitleri rém meghosszabbítsa megszállt napjait. Kegyetlenséggel vetették rá magukat azokra, akik a tömegek élni akarásának, szabadságvágyának szóban, írásban, cselekedetben kifejezését adták. Ezt is keveselték: a nép lelkét akarják elrabolni. Sőt, ezt eszmeterjesztéssel egyszersmindenkora meg akarták akadályozni azt, hogy valaha is önmagára találjon a megszédített tömeg.

Minél jobban távolodunk augusztus 23-ára sorsdöntő napjától, annál világosabban látjuk azt a rombolást, amit az önkényuralom végzett népünk lelkében.

Több mint két hónap telt már el azóta, az ideje, hogy minden őszintén demokrata magyar teljes erejével beálljon a népünk érdekében folyó küzdelem harcainak soraiba.

Álljon előttünk azoknak a példája, akik sokkal nehezebb körülmények között vállalták a harcot a népi demokráciáért.

Szabó Árpád, Lázár Mihály és a többiek vértanúsága nem volt hiábavaló. S nem szenvedett hiába számtalan meggyőzött testvérünk. Mindnyáján tudták, hogy igaz ügy: népünk jövője az együttélő népek testvérisége mellett szálltak sikra. „A Madosz harcokkal bizonyította be, hogy eszméiért minden áldozatra kész” mondta a brassói értekezletünkön Palásti aradi kiküldött.

Ha ezek az élharcosok a sötét elnyomás hosszú évein keresztül nem vállaltak volna kínzást, meggyőztetést, halált, ma nem lehetne reményünk arra, hogy népünk felemelkedik elesettségéből. Ezeket nem torpanította meg a börtönök dohos levegője. Ellenkezőleg, megsokszorozódott erővel jöttek ki, hogy folytassák a megújuló harcot. Álljunk melléjük. Hozzuk helyre a mult hibáit.

Erősítsük a haborzókat. Az évek óta tartó zsarnokság kétszeresen nehezített népünknek. Nem csoda, ha sokan nem mernek élni a szabadságjogokkal. Szabadítsuk meg őket a beléjük vert félelemtől, amely lefoglalja cselekvésrendelőt, kezüket. Ertesítsük meg velük, hogy sorsunk jobbrafordulását csak akkor várhatják, ha bátran, nyíltan kiállnak jogaikért.

Kíméletlen harcot kell folytatnunk azok ellen, akik még mindig a csodavárás ostoiba hitleri meséjével szédítik a könnyenhi-vőket. Ezek a demokratáborbe bujt fasiz-ták belülről akarják folytatni a lélekmer-geszt. A külső erővel szemben azonban csak akkor vehetjük fel sikeresen a harcot, ha könyörtelenül leszámolunk belső ellen-segünkkel.

Brassói országos értekezletünk világosan kijelölte feladatunkat: határozottan kell vállalnunk a harcot és meg kell tisztítanunk sorainkat ellenségeinktől. Csak így lehetünk egyenlő fegyvertársai a román nép demokratikus tömegeinek és csak így érdemeljük ki az élethez való jogunkat.

Dr. Csákány Béla

Hollandia német területeket követel kárpótlásul az ország elpusztításáért

(London, 31.) Rádiójelentések szerint a Londonban székelő holland kormány közölte a Szövetséges Államok kormányaival, hogy a megszálló német hadsereg minden katonai indoklás nélkül is rombolásokat és hatalmas károkat okozott Hollandia területén. A holland kormány úgy véli,

hogy ezekért a szörnyű károkért csak német területek átengedésével lehet kárpótlást nyújtani.

A jegyzék kimutatja azután, milyen borzalmas mértékben rabolták ki a németek az országot. Hágát, az ország fővárosát szinte teljes egészében aláaknázták

azzal, hogy kivonulás előtt levegőbe röpték. Ugyanez a sors vár a többi, még német kézen levő holland városra is. A hitlerista megszállók kijelentették, hogy ha kénytelenek kiüríteni Hollandiát, úgy csak romhalmazzal hagynak hátra maguk után.

Óriási tankcsaták Keletporoszlországban

(Moszkva, 31.) Keletporoszlországban, főleg Gumbinnen környékén, elkecseregett és óriási méretű tankcsaták folynak. A szovjetterők kemény harcot folytatnak a második német védelmi vonal áttöréséért.

A „Vörös Csillag”, a Szovjet Hadsereg lapja kimutatja, hogy a harcra vetett német erőknek több mint a fele megsemmisült.

Az „Izvesztija” jeletése szerint, a Kárpátalján egyre több német és magyar tiszt és katona adja meg magát. Ungvár környékén újabb 60 község jutott a szovjet csapatok kezére, köztük Tarnovo vasúti csomópont.

Hasonlóképpen folyik az előrenyomulás

Szatmártól nyugatra, a Szamos mocsaras vidékén.

Pillanatról-pillanatra várják, hogy a Nagykárolyon és Szatmáron túl előrehaladó román- és szovjetcsapatok megteremtsék az összeköttetést a Debrecen és Nyíregyháza körzetében küzdő had-erőkkel.

A Szolnok — Kecskemét vasutvonalat már átvágták az előrehaladó szovjetterők. A keleti hadszíntér más pontjain szintén előretörnek a szovjetcsapatok, Varsó körzetében Legionovo és Jablonca esett el. Jugoszláviában, Belgrádtól északnyugatra több, a Duna partján fekvő helység szabadult fel, köztük Runa, Krupcevo és Tomis-cevo.

Riadalom Bécsben

(Moszkva, 31.) A vörös hadsereg gyors ütemű előnyomulása Bécsben nagy nyugtalanságot okozott. Ezres tömegekre rug azok száma, akik elhagyják az osztrák fővárost és Németországba menekülnek. Sok nemzeti-socialista párttag igyekszik hamis névre szóló személyazonossági

igazolványt beszerezni abban a reményben, hogy így kibújhat a rá váró felelősségrevonás alól. Ezek azonban csalódnak. Mind kivétel nélkül bűnhődni fognak az elkövetett gaztetteikért, — hangoztatják a Szövetségesek vezetői.

A sztalingrádi parancsnok Hitler ellen

(Moszkva, 31.) Paulusz tábornagy, a Sztalingrádnál csapdába került hatodik német hadsereg főparancsnoka, a moszkvai rádióban beszédet mondott, s abban üzenetet küldött Hitlernek. Paulusz a Volksturm, a népi rohamosztagok felállítása ellen tiltakozott s hangoztatta, hogy Hitler ilyenformán az egész német népet öngyilkosságba kergeti.

Ismeretes, hogy a Szovjethaderő fogsgába esett igen nagyszámú német tiszt és katona a fogolytáborokban politikai szervezkedést indított meg és szövetségbe tömörült „Szabad Németország” elnevezés

alatt. A Szabad Németország szervezetének tiszti csoportjához számos tábornok tartozik, különösen a Sztalingrádnál elfogottak közül. A szervezet moszkvai rádiószolgálatán keresztül állandóan hangoztatja, hogy Hitler háborúja elvesztett s a német népnek nem szabad tovább folytatnia a háborút, mert jövőendő létét is kockára teszi.

Paulusz, aki az első percben nem csatlakozott a Hitler-ellenes mozgalomhoz, később szintén a demokratikus tábornokok oldalára állt, s ez a rádióüzenet már nem első Hitler-ellenes megnyilatkozása.

Német tábornok beismerése a Franciaországban elkövetett gyilkosságokról

(London, 31.) Brodowski tábornoknál, akit legutóbb a nyugati handszíntéren fogsgába ejtettek, naplófeljegyzéseket találtak, amelyekből kitűnik, hogy a tábornok személy szerint felelős sok száz francia polgári személy lemezárásáért.

A Limoges-tól 30 km-re fekvő Oradour sur Glane községgel kapcsolatban június 14-én a tábornok ezt írta a naplójába:

„Oradour-ban megölték 600 személyt. Az egész férfilakosságot elpusztították. Az asszonyok és a gyermekek a templomba menekültek és ez a benne elhelyezett dinamit robbanásától kigyúlt. Az összes asszonyok és gyermekek elpusztultak.”

Egy másik feljegyzés azt említi meg, hogy egy SS-különítmény elfogott 438 embert a maquis-szervezetből. „Azalatt

hogy a foglyokat Compiègne-be vitték, egyrészüket lelőtték, amint szökést kíséreltek meg.”

Kihallgatása során Brodowski tábornok azt állította, hogy az összes általa elrendelt tömeggyilkosságokat a hadijog alapján hajtották végre.

Az északerdélyi kormánybiztos a Székelyföldre megy

Nagyszebenből jelentik, hogy dr. Pop Ionel, a felszabadított Északerdély kormánybiztos a napokban szemleutó indul a székelyföldre. Kíséretében lesz Barbu tábornok, a kormánybiztoság vezértitkára és dr. Joe Gherman vezérfelügyelő.

Aláírták az Egyesült Nemzetek és Bulgária között a fegyverszüneti egyezményt

(Moszkva 31.) Szombaton aláírták Moszkvában az egyrészlől a Szovjetszövetség, Nagybritánia és az Egyesült Államok, másrészlől Bulgária között létrejött fegyverszüneti egyezményt.

Az Egyesült Nemzetek nevében a fegyverszüneti egyezményt Tolbukin tábornagy, az első ukránai hadsereg főparancsnoka, Bulgária részlől Sztoljanoff külügyminiszter írta alá.

Tito tábornagy Belgrádba érkezett

(London 31.) A „Szabad Jugoszlávia” rádióállomás jelenti, hogy Tito tábornagy Belgrádba érkezett. A tábornagyot a jugoszláv főváros lakossága leirhatatlan lelkesedéssel fogadta. Tito résztvett a jugoszláv csapatok szemléjén.

Samar szigetét elfoglalták az amerikaiak

(Washington 31.) Mac Arthur tábornok főhadiszállása jelenti, hogy a Fülöp szigetekhez tartozó Samar szigetét az amerikai csapatok teljesen elfoglalták.

Tömegkivégzés Németországban

Stuttgartban 256 embert fejeztek le

(London, 31.) Mint a „Schaffhauser Arbeiter Zeitung” írja, az utóbbi hetekben a németországi Stuttgartban 256 embert fejeztek le, kiket szabotázs és lázadás kísérlet címén ítéltek halálra. Az utolsó hét folyamán 35 halálraíteltet végeztek így ki, köztük 11 katonatisztet és 24 polgárt, köztük egy nőt.

A kivégzett 256 ember közt csak 5 idegen állampolgár szerepelt, 3 tiszt és két tanár, akik csehek voltak. A többi áldozat német. A svájci újság bőven ismerteti a szörnyű tömegkivégzés megrázó részleteit.

Ifjú a nagygyűlésen

A tanácskozás résztvevőin első látásra semmi különös sincs. A munkás, a földműves olyan mint százszor más társa, az ügyvéd, a tanár is olyan mint a többi.

S mégis van valami bennük, amit nem tudok magamnak megmagyarázni. Hogy lehet, hogy ennyire megértik, becsülik egymást? Hogy lehet, hogy a társadalmi megkülönböztetés nem akadály közöttük s mindenki egyenjogú, szabad embernek érzí magát?

Ezt kellene látnia a mindent csak vállvonogatással, kélegyintéssel elintézők, a mindent lekicsinylők, önmagukat csodálók nagy csapatának.

Szerettem volna előtűk rámutatni az értekezleten megjelent testvérekre: Látjátok? Nagyobbresztük kétkézi munkás, de ők azok, akik egy súlyos kisebbségi sorsban élő nép legelnyomottabb tagjaiért a földművesért és a munkásért harcoltak és szenvedtek. A népek fiaiért való felelősséget nem vették ki belőlük, mint ahogy belőleket kivették. Inkább szenvedtek, ha kellett vérezték, de nem adták el népük jelenét egy bizonytalan jövőért.

Őket szerettem volna sokaknak megmutatni.

Lehet azonban, hogy az idegen csak rontotta volna a mindnyájunk szívét betöltő ünnepi hangulatot. Mert ünnep volt a jelenlévők számára. Rövid visszapihlantás a Multra, de egyben erőgyűjtés a jövőre.

A multról, a szenvedésekről a beszámolók adták meg a visszapihlantást. Megelevenedett a mozgalom, azok a harcok, melyeket külön-külön, vagy együttesen, de megalkuvás nélkül folytattak.

Mindenkinek volt élménye, mondanivalója, csak nekem nem. Gondolatban átéltem a beszámolók eseményeit, melyek mindegyike új sebet tépett fel a hallgatók felében.

Ez volt a múlt — gondoltam. S a jövő? S ekkor egy kép jelent meg előttem... Képzetelemben ifjúsági találkozó volt. Egy hosszú asztal körül sokan, nagyon sokan ültek. Az egyik munkás, a másik földműves, a harmadik diák volt. Ott ültek egymás mellett. Ajkukról szállott a szó, szemük a lelkesedéstől csillogott, izmaikban pedig a cselekvés, a tettekérség feszült. A lelkiüket pedig betöltötte az örök együttvartózás érzése s nem csak mondták, hanem érezték is e szó igazi jelentését: Testvér.

A napsugár bucsuzól még egyszer megcsillan az ablaktáblán aztán eltűnt. Vele együtt a látomás is szertefoszlott...

A valóságba visszazökkent lelkemben valami szomorú érzés lett urrál.

Válthat-e valósággá a látomás, vagy csak csodálka ábrándként kísért?

Vajon meg tudunk-e felelni, mi erdélyi magyar ifjak, hivatásunknak?

Vajon az eszmék roppant küzdelmében szabad rébde tudjuk-e vezetni sokat hányatott erdélyi népünk kicsiny hajóját, vagy zátonyra ütközve, elmerülünk a népek áradataiban?

Fürkészve néztem a jelenlévők arcát.

Nem látszott rajtuk a jövőtől való félelem. Mind tudták, hogy a végzet még sohasem adott ajándékot számukra. Mindent, még a legegyszerűbb jogait is, csak életre-halálra menő küzdelemmel tudták megszerezni.

És tudtam, hogy nem vagyok egyedül. Tekintetem széles testvérem pillantásával találkozott. Szemében ott ragyogott az ígéret. Arcán a jövő elé néző bizakodás, a soha meg nem alkuó sorsvállalás tükröződött. Mintha az előbbi kérdéseimre adott volna feleletet:

Ne félj, testvér, ne félj!

Lőrincz László

Miért tudatlan a falu?

Néhány megjegyzés a falusi gyermekek iskoláztatásáról

Az Antonescu-kormányzat közoktatási bűneit felsorolni hosszas dolog lenne. Különben is mostanában foglalkoznak ezzel elegenden. Hogy milyen volt a magyar iskolák helyzete, azt mindenki tudni látszik, ha a közoktatás és elsősorban a falusi iskoláztatás nehéz és égető kérdéseit először az általános helyzet tükrében vizsgáljuk.

Az országban — Erdélyt sem véve ki — mondhatnók Délkelet-Európa legnagyobb részén — feltűnően nagy az írástudatlanok száma, vagy azoké, akiknek az írástudása gyermekeken kezdődik.

Sokan a földművesek nemtörődömségének szeretik tulajdonítani a dolgot azzal, hogy az állam mindent megtesz az iskolakötelezettség betartása érdekében. Nevezetesen:

Minden községben lajstromot vezetnek az iskolaköteles kort elért gyermekekről, a tanítók pedig az iskolákat pontatlanul látogatók vagy a hiányzókat névsorát rendszeresen el is küldik az illetékes pénzügyi hatóságoknak a bírságolás végett.

Ha pedig mindezek ellenére mégis annyi az írástudatlan — mondják — a felelősség kizárólag csak a szülő terhére. Ezzel aztán meg is nyugtatták a lelkiismeretüket. Igazi demokráta államban tovább kell kutatni az okot és orvosolni kell a bajokat, mert lehet, sőt kötelesség. Az okok pedig éppen olyan egyszerűek, amilyen szomorúak.

Van-e a gyermekek meleg ruhája, jó lábbelije, amivel a hideg, sáros faluban elmehet az iskolába? Van-e a

szülőnek pénze könyvre, írkára, írószere, akkor, amikor sok esetben egy félkiló só megvételére való pénz sincs a háznál?

Mikor a gyermek iskolaköteles kort ér el, már használhatják mezei munkára, vagy marhaőrzésre s ha iskolába küldik, hiányzik a szegény parasztházról a munkája, de táplálni kell a gyermeket!

Kiméletlenül kirótt bírságokkal nem lehet az ügyet orvosolni, vagy elintéztetnek tekinteni! A baj nem a földműves nemtörődömségében, hanem az anyagi helyzetében van! Hogy a gyermek munkasereje ne hiányozzék otthon, hogy mindene meg legyen, mi az iskolabájaráshoz szükséges, ahhoz a földműves élet-színvonalát kell emelni. Addig is, amíg ez meg nem történik, az állam kötelessége az oktatást a szegényeknek i nyenyessé tenni, ingyen könyvet és tanszereket rendelkezésükre bocsátani. Hogy egy faluban kik lennének erre rászorulva, azt a község népe, vagy a szülőkből álló iskolai bizottság állapítaná meg.

Elbírhatatlan teher volna, ha a község ingyen könyhát állítana fel az arra szoruló szegény gyermekek részére, hogy ne csak a tehetősebb gazda, hanem a szegény ember gyermeke is rendszeren járhasson iskolába?

A törvény jó, csak helyesen kell alkalmaznunk. Akkor nem lesz sem írástudatlan, sem bírságolás!

Ha pedig oktatási szabadság van, úgy szabadon minden gyermeket a saját anyanyelvén oktatni, mert ez a nép érdeke és a demokrácia szelleme.

T. B.

Az új lakbértörvény

A háztulajdonosok és bérlők viszonyát legutoljára a hivatalos lap 1943 április 6-i számában megjelent törvény szabályozta. Ez a törvény változatlanul volt érvényben az új módosító törvény megjelenéséig. Az új törvény 1944 október 26-tól kezdődően lépett érvénybe. Lényegileg tehát a mi vidékünkön különösképpen a béremlés tekintetében intézkedései 1944 november 1-től nyerne alkalmazást. Az új törvény nem helyezte teljesen hatályon kívül a régit, hanem csak annak egyes intézkedéseit módosította s

helyenként bővítette. Az alábbiakban részletesen ismertetjük a módosított, illetve új intézkedéseket.

Mint ismeretes, a régi törvény a háború végéig hosszabbította meg az összes lakbértörvényeket. Az új törvény kimondja, hogy az állam, a közüzemek, vagy közintézmények ingatlanában levő kereskedelmi vagy ipari jellegű helyiségekre (üzletek, iparvállalatok) vonatkozó lakbér-szerződések csak 1945 április 23-ig hosszabbíthatnak meg.

Hogyan kell kiszámítani a törvényes lakbért?

Az október 26-tól kezdődőleg fizetendő törvényes lakbér a következő tételekből tevődik össze:

az alapbértől,
az elmult évre járó törvényes emelésekből,

az új törvényben engedélyezett emelésekből;

központi fűtéses ingatlanoknál a fűtés ellenértékéből s végül

a felemelt adóknak és illetékeknek a lakóra eső hányadából.

Tekintettel a kérdés általános érdekű voltára, a régi és az új törvény intézkedéseinek alapján részletesen foglalkozunk a lakbér kiszámításának módjaival.

Az alapbér

Az alapbér az 1942 április 23.-a és 1943 április 23.-a közt terjedő időben fizetett teljes évi törvényes bérről egyenlő. Központifűtéses lakásoknál ebből a fűtésre eső megfelelő leütés eszközölendő.

Az elmult évre járó törvényes emelések

1943 április 23.-án az alapbért a következő kulcsok alapján lehetett emelni:

Milyen emeléseket engedélyez az új törvény?

Az új törvényben engedélyezett béremlés alapjául szintén az alapbér szolgál. A lakások bére a következőképpen emelhető:

10 százalékkal, ha az évi bér 50.000 lej nem halad meg;

15 százalékkal, ha az évi bér 50.000 és 150.000 lej között van;

20 százalékkal, ha az évi bér 150.000 lej meghalad.

Ugyanígy arányban emelhetők az állam vagy más közhatóságok által elfoglalt helyiségek bérei. Ugyancsak ily béremlés alá esik azoknak a műhelyeknek a bére, amelyeknek tulajdonosai legfeljebb öt munkást foglalkoztatnak s legfeljebb öt lőerős

errőforrást használnak. Ezek az emelési kulcsok érvényesek az otthonok, alkalmazottak számára nyitott étkezdék, kórházak és szegénygondozást szolgáló intézmények által elfoglalt helyiségekre is.

Az itt írt kulcsok megkettőződnek, ha a lakást vagy helyiséget elfoglaló család fő és a vele együtt lakó családtagok együttes évi összes jövedelme 1.500.000 lej meghalad. A jövedelem kiszámításánál az adókievetési jegyzőkönyvből beírt össz-jövedelem, alkalmazottaknál a cégük beírt jövedelméből beírt jövedelem vérdő figyelembe.

Az üzletek és minden nem lakás céljára szolgáló helyiség bére (a nagyobb emelés alá eső mozgóképszínházak és szórakozóhelyek kivételével) a következőképpen emelhető:

20 százalékkal, ha az évi bér 100.000 lej nem halad meg;

30 százalékkal, ha az évi bér 200.000 és 300.000 lej között van;

40 százalékkal, ha az évi bér 300.000 lej meghalad.

Az itt ismertetett emelési kulcsok 10 százalékkal emelkednek (tehát a lakbér a megfelelő csoportokban 22, 33 és 44 százalékkal emelhető) akkor, ha a bérlő blyévre megállapított üzleti forgalma 50 millió lej meghalad.

A mozgóképszínházak és szórakozóhelyek béremlésével, — tekintettel, hogy ezek kisebb réteget érdekelnek — kellő tér hiánya miatt nem foglalkozhatunk.

Mindeneket összevetve a fentebb tárgyalt bérszerződések után 1944 október 26-tól kezdődőleg fizetendő lakbér kiszámítása a következő:

kiszámítandó az alapbér s ehhez hozzáadandó az 1943 április 23. — 1944 április 23 között eltelt időre érvényes emelési kulcs

és az új törvényben engedélyezett emelési kulcs.

Utóbbi kiszámításánál szintén csak az alapbér vehető figyelembe.

A lakbér szerződések vonatkozó más fontos intézkedéseket, valamint a törvény egyéb rendelkezéseit folytatatosan ismertetjük.

dr. cs.

Az új munkabérek a munkásság kiküldötteinél a hozzájárulásával állapítják meg

(București, 31.) Tudvalevő, hogy a vállalatok alkalmazottainak, a munkásoknak és tisztviselőinek a fizetését rendeltetélemmel felelték. A rendelkezés 8—65 százalékos emelést juttatott az alkalmazottaknak.

A munkásság nem egyezett bele az elintézésnek ebbe a módjába, mert egyrészt az emelés semmiképpen sem állt arányban a megélhetés drágulásával, másrészt pedig ezt a rendelkezést a munkásság, szóval az érdekeltek tudta és megkérdezése nélkül hozták.

A munkásság a sérelmet állandóan felszínre tartotta és mind a szakmai szervezetekben, mind az időközben megtartott politikai gyűléseken a mai állapotok sürgős orvoslását követelte.

Nyilván ennek a harcnak egyik eredményéről ad hírt a következő fővárosi jelentés:

Apostol és Stoia kiküldötték a Romániai Egységes Szakszervezetek szervező bizottságának a képviselői abban a bizottságban, amelyet a Nemzetgazdasági Minisztérium kebelében a kézi és értelmiségi munkások béreinek felülvizsgálásával bíztak meg, ma a következő nyilatkozatot tettek:

— Folytatólagosan megvitatták a béremegállapítás kérdését, a munkaadókkal és a Munkaügyi Miniszt. kiküldöttével egyetértésben leszögeztük, hogy a kézi munkásoknak bérosztyályokba való besorozása csak az egyes vállalatok munkás és munkaadó képviselőinek közös határozata alapján történhetik.

„LUMINA“ MOZGÓ

Braşov-Brassó Hirschler-uca 12 sz.
Szerdán, 1944 október 25.-től kezdve nagy francia bemutató

Nők láncokban

Főszereplők:
VIVIANE ROMANCE és GEORGE FLAMANDÉ

Előadások folytatólagosan délután 1/3 órától Vasárnap 4. előadások 9 és 11 órakor

Olcsón és gyorsan vezeti be Önnek a

földgázt
Ferrotehnica
CACOVEANU VASILE
mérnök
Braşov-Brassó, Str. Lungă 79.
Telefon 36-83.

A vajás ember

Merített?
Em azt a régi, aki eddig jött, hanem az újat, aki most jelenik meg és olyan fás, félszeg és bátoriatlan. Régen, éveket eölt, jött már erőfelle, de akkor egészen más volt a mozgása, tartása, keze lobálása, szava, hangja. Akkor játékosan csillogott a szeme és minden mondata pajzán, könnyű volt vele. Akkor is vaját hozott, egy csirkét, amútt, még egy kis sajtot, urót és egyéb jóféléket.
O volt a székelly vajás ember, akivel a gyerekek inceskedtek, a szolgálo csintalanokdott, a nagysága eltréfált és az ur elbeszélgetett. Ez a mai székelly más veretű emberré érte. Vagy talán komorodott.

Csúdlád?
Anyaszághelyi nyilas hivatalnok meg-tanította azóta haptákban állani, német SS legény megantitotta tünni és szenvedni és a háboru, amely most világa földjén végig dühögött a Csukástól a Hargitán át a Mezőségig, betenőzte változásának végelát-hatatlann uenétét. Már esetenül forgatja kezében a kalapot, már négysszer kell kér-dezned, míg egyszer szóra nyílik a szája, mint a Tisza-Duna közti tanyai magyar, ahogyan gyáván kiles gondolatai félelme mögül, már óvatos a szava és halk a hangja, mint a gyarmatok meghínzott kulijáé.

Nagy leckét tanult meg az elmúlt esz-tendőek alatt a székelly.

Sorsa nem volt 1918 óta sem irigylésre-méltó, de mégis birta és birkózott vele, de a Hitler csáscsogó grófok és a grófokat csáscsogó fullajárók nyomása alatt ide szomorodott, eddig jutott.

Kétkedben nézi ezt a világot a konyha-alakból, miközben hat tojást tesz az asz-talra és alig kipréselt mézsféher vaját. Nézi az orosz katonát az utcán vissza-forduidóban, amint belép a fűszereshez, hogy volamit vegyen. A fejét egy kicsit a vállá közt huzzza, amikor a bomba-borotvált épü-lések és gyárak között halad az állomás nem létező épülete felé.

Ez még nem az a régi székelly. Ez csak „halvány mása”. Megkínzott pária.
Ezt a székellyt kell megmeneteni, felemelni, emberré tenni mert megérdemli. Ő a „ter-melő erő” aki tud viaskodni földdel-fával egyaránt. Ő a gyökért ereszett népi alap, amely imádja a Kárpátok bérceit.

Beszéletek vele a régi hangon és simo-gassáto a régi szeretettel, mert érette van az ország és csak általa maradhat fenn. Nem vér-testvér! monda megveten a hit-leri tan. De igaz testvér! — monda majd a román paraszt — ha vegre eljut oda, hogy kezét fogjon vele.

Görög hazafiak elfoglalták Szalonikik

(London, 31.) A Daily Telegraph görög országí tudósítója jelenti, hogy az angol és görög erők üzik a visszavonulóban le-vő németeket a tengeren, szárazon és a le-vegőben.

Görög hazafiak elfoglalták Larissát, Szalonikik 115 km-re délnyugatra. Nem hivatalos hírek szerint Szalonikik is, ame-lyet, korábban bolgárok tartottak meg-szállva, visszavették a görögök. A város a hazafiak ellenőrzése alatt áll, akik az angol csapatok érkezését várják.

Romániában a minisztériumok számát tízenégyre emelik fel

(Bucuresti, 31.) A mostani várható kormányváltással kapcsolatban a minis-teriumok számát 14-re emelik fel. Fel-állítanak egy szövetségi és jóvátételi minisztériumot, valamint egy kormánybiz-tosságot, amelynek feladata a közelet megisztítása. Ez utóbbinak a vezetője ál-lamtitkári rangot kapna.

Meghosszabbítják az esti közlekedés határidejét

Bucuresti jelentés szerint illetékes körök lehetségesnek tartják, hogy az utcai közle-kedés határidejét néhány nap múlva esti 11 órában állapítják meg. Erdély bi-zenyos területein számitanak rá, hogy a ren-delkezést itt is életbeléptetik és akárcsak az ország fővárosában, Bucurestiben is, könnyítéseket fognak engedélyezni az el-sötétítés tekintetében is.

Szemlér Ferenc:

Favágás

Ha tudnád, amit én tudok:
hogy kell szelvágni egy bogot!
Erős, de óvatos tüléssel,
éles fészével mint a késsel.
Na, nem is olyan nagy dolog!

Tudni kell azt, hogy az erek
mentén a fa könnyen reped.
Oda sújt számított erővel
és ravaszul. Mert még a kövel
sincs néha dolgod nehezebb.

A fejsze-élbe kell erőd
összaszedned. S mint nép előtt
bóles szónok, ki egy pontba gyűjti
beszéde értelmét: fészül ki
s csattanjon bombaként a dögl!

A dög rök, ha még ellenáll!
De már recseg, már szerteval.
Ereidben pattog a véred.
Ez az igazi, ez az élet!
Csak dajkamese a halál!

Hitler elrendelte Görögország kiürítését

(London, 31.) A német rádió ma reggel közli, hogy Bulgária és Románia „árulá-sa” következtében Hitler elrendelte a német csapatoknak egész Görögország te-rületéről való kivonását.

A londoni rádió hozzátesszi, hogy Gö-rögország területének jó kétharmadából a németeket már kiverték, a Szaloniki környékén és az ország északi felében még megmaradt németeknek a sorsa pe-dig meg van pecsételve. A tulzsufolt ut és vasúthálózatot a partizánok és a szövetséges légi erők a németek számára haszná-latlanlanná tették.

Szovátai magyar fíu a szovjet hadseregben

Teleki Sándor, a szovjet tábori csendőrség alhadnagya, 19 éves, öt éve él a Szovjet-Unióban, Remeténél megsebesült és most meglátogatta a Magyar Dolgozók Szövetségét

(Timişara-Temesvár.)

Mit szólna az ember az olyan szovjet katonához, aki 19 éves, hadnagyi rangot visel, karja fel van kötve, arca be van ta-paszta, ránéz az emberre, nem idegesen, ha-nem tisztán magyarul: „Szabadság!” Igen bizony, az ember erre nehezen kap észbe, előbb nem hisz a fülinek, aztán öröm zu-dul a szívére, hogy alig jut szóhoz.

— Csak nem vagy magyar testvér?
— De igen, magyar vagyok Szovátáról.
Igy ismerkedtünk meg Teleki Sándor, szovjet alhadnaggal, aki olyan szép szó-

ke magyar gyerek, mint amilyenek a Szé-kelytőlön teremnek. Öt éve él a Szovjet-Unióban, hat hónappal ezelőtt bevonult katonának a szovjet hadseregbe, idáig hozta a szovjet katonák marsa a szabad-ság felé és itt Remeténél megsebesült. Öröm borítja el fiatal arcát, mikor meg-kérjük, jöjjön át a Magyar Dolgozók Szö-vetségéhez is, a Magyar Házbá.

Hogy milyen örömmel fogadták a MA-DOSZ, azt le sem írhatjuk egy szük és szürke riport keretében. Körülültük, kér-deztük. Ő pedig, türelmesen, és csendesen felegetett gyorsan pergő kérdéseinkre.

Huszonöt erdélyi magyar gyerek indul a Szovjet-Unióba

Apja Szovátán fűrészgári munkás volt. Hatan voltak testvérek, ő volt a legki-sebb. Egyik testvére sokat beszélt a Szovjet-Unióról, Sztalinról és az ottani dolgokról, ahol az embert nem faji, vagy vallási alapon, hanem képességei szerint értéklik. Tizenhárom éves volt, amikor 1939 tavaszán barátaival hosszas tanács-kozás után elhatározták, hogy a Szovjet-Unióba szöknek. Huszonöt bátor székelly gyerek indult nekik a nagy és veszedelmes utnak Lengyelországon keresztül a ha-talmas szovjet birodalomba. A huszonöt közül csak tizenegyen jutottak át a Szov-jet Birodalom határára, a többi Lengyel-ország pusztáin tűnt el.

Egy barátságos bácsi ölében, akiről kiderült, hogy Sztalin...

Kék szeme felcsillan. A Sztalinnal való találkozásról beszél.

— Amikor megérkezünk Moszkvába, már akkor egyre hangzottak azt a ki-vánságunkat, hogy látni szeretnénk a nagy Sztalint. Nemsokára a párt egyik mellék beosztott tolmácsa közölte velünk, hogy ebédre megyünk valakizhez. De a tolmács nem árulta el, hogy ki lát bennünket ven-dégül. Idősebb bácsihoz vezetett, aki be-hatóan érdeklődött felőlünk. A vendégek között én voltam a legkisebb és bátran a bácsihoz mentem, aki ölbe ültetett és úgy kérdezősködött jövő terveink felől.

Olyan melegséget éreztem ennek a bará-tóság embernek az ölében, amit kimón-dani nem lehet. Ebéd után kísérőnkhez fordultam és megkérdeztem, mikor me-gyünk Sztalin elvtárhoz. Oda voltunk a csodálkozástól, mikor vezetőnk kijelentet-te, hogy én az imént Sztalin elvtárs ölében ültem. Alig hittük el. Mi hazuról úgy tud-

— Hogyan fogadtak a szovjet hatósá-gok?

— Nagyon szívélyesen... Amikor el-mondottuk, hogy Moszkvába akarunk menni és látni akarjuk Sztalin elvtársat, a G. P. U. azonnal gondozásba vett ben-nünket. A május elseji parádét már Kie-ven néztük végig. Innen Moszkvába ke-rültünk, ahol a párt gondoskodott rólunk. Én az egyik fogászati intézetbe kerültem tanulónak. Megismerkedtem a moszkvai magyarokkal s nagyon megszerettem őket, mert atyailag gondoskodtak rólam. Megis-merem Rákosi Mátyást, Luka Lászlót és másokat.

tuk, hogy a nagy emberekhez csak nagy nehézségek árán, nagy ceremóniával le-het bejutni, ha egyáltalán hajlandók fo-gadni ilyen magunkfajta gyereket. De jobb is volt, hogy nem tudtuk, mivel ál-lunk szemben, mert így minden félelem nélkül közvetlenül beszélgethettünk vele és így éltem át életem legszebb, felejt-hetetlen pillanatát.

Moszkva háborus napjairól beszél. Két évvel ezelőtt a német hadijelentés naponta számolt be „Moszkva átütő erejű bombá-zásáról”. Teleki Sándor szovjet alhad-nagy mosolyog ezen.

— Moszkvát bizony nem bombázták a németek. A város légvédelmét négy körzethe osztották. Minden egyes körze-lben 160 messzehordó ágyút helyeztek el és azoknak tüzfűggyönyén keresztül nem juthatott be az ellenség. Ezenkívül a ren-geteg légharító ágyú teljesen megaka-dályozta az ellenséges repülőgépek be-

hatolását. A háboru egész ideje alatt to-vább folyt a munka. Az üzemek ontották a hadigépezet számára a fegyvereket.

Bevonulásáról beszél:

Mint szakképzett fogász hat hónappal ezelőtt tőrsőrmesteri ranggal vonultam be. Azóta a tábori csendőrséghez vagyok beosztva. Nehéz harcok közepette jutot-tam el Timişaraig. Amerre csak halad-tunk, mindenütt a háboru borzalma és a németek pusztítása és gáztettei kísérték bennünket. A németek kegyetlenkedései nem ismernek határt/Városokat és falva-kat irtottak ki, romboltak le és minden kezük ügyébe került értéket elraboltak. Kirovogradnál a menekülő német hordák harminc orosz gyereket (3 és 6 éveseket) elme temettek el. Három gyereket ki tud-tunk menteni, de később ezek is meghal-tak a kiállott szenvedésektől. Amit a né-metek tettek a Szovjet-Unió népével és értékeivel, azt nem lehet elfelejteni.

Magyarok a Szovjet-Unióban

Ujabb kérdést szegezünk Teleki Sándor alhadnagynak:

— Van-e sok magyar a szovjet hadse-regben?

— Társaim közül, akikkel együtt szök-tünk ki a Szovjetbe, az egyik szabómunkás már őrnagy a szovjet hadseregben. Egyéb-ként is találkozom magyar fiukkal. A Sztalingrádnál szovjet fogságba került és később önálló román páncélos hadosztály egyik tisztjéről folytatott beszélgetés al-kalmával kiderült, hogy református vallású erdélyi magyar fíu. Vannak közöttük né-metek is. Nem egy volt SS-katona har-col a mi oldalunkon a fasizmus megse-mmítéséért.

A szovjetországi helyzetről beszél. Megtudjuk, hogy nagyon sokan a volt cári Oroszország vezető egyéniségei kö-zül, magasrangú tisztviselők, tudósok, ta-nárok, értelmiségek, beilleszkedtek a szovjet rendszerbe és jelenleg is vezető állásokban vannak.

Egyik jelenlevő a szovjetbeli vallások, illetve vallásfelekezetek helyzete felől ér-deklődik.

— A szovjet mindenütt tiszteli a val-lásfelekezeteket. A vallást nem üldözik, ezt csak a fasiszta propaganda találta ki. Sztalin elvtárs is azt mondotta, hogy a vallásos érzéssel visszaélhet a reakció, de lehet egy emberben az embertárs iránti szeretet jele és ezt mindenképpen tisztelni kell.

Valaki ismét közbeszól és a koldusok helyzetére kíváncsi.

— Koldusok nincsenek a Szovjet-Unió-ban. Ott mindenki kaphat munkát és ezzel együtt bőséges megélhetést. A munka-képtelenekről pedig az állam gondoskodik. Munka nélkül pénzt elfogadni szégyen. Az én kerestem például havi 1300 rubel és ebből megéltem kényelmesen.

— Hol fogadták legszívélyesebben a Vörös Hadsereget Romániában?

— A legszívélyesebben és legünnepélye-sebben Bucurestiben fogadtak. A fasiszta propaganda hatása alatt az emberek előbb féltek tőlünk, de később, amikor beszéd-be elegyedünk velük és megtudták, hogy beszélnek románul, azonnal barátságukba fogadtak. Magyarokkal Bucurestiben ta-lálkoztam legelőször.

Megsebesüléséről ezt mondja:

— Timişara közelében Remetén sebe-sült meg. Hitlerista sváb partizánokat üldöztem két katonámmal, amikor az egyik közel házra, amelybe sok timişo-arai menekült volt, egy német Stuka bom-bát dobott. Ekkor sebesültem meg.

A Timişara-Temesvár körüli harcokról beszél.

— Tíz német és egy magyar hadosztály intézett támadást. A magyar hadosztály azonban nem vette ki részét a küzdelem-ből. Nem akarnak már harcolni. A 12 had-osztályból máselet megsemmisítettünk, 2 és fél hadosztály megadta magát, a többi elmenekült. Hogy meddig maradok itt, azt nem tudom. Tovább nyomulunk a magyar Aföld felé. Meg akarjuk semmisíteni a fasizmust, hogy ismét békesség legyen a népek között.

Késő este lett, mire Sztalin marsall Kis alhadnagya befeczte a beszélgetést. Bú-csúszáskor a MADOSZ kiáltványából kért néhányat, hogy tájékozva legyen az itteni helyzetről. Hóna alá veszi kis csó-magját, sebesült kezét kicsit megbillenti, úgy köszön: Szabadság!

HIREK

Elhunyt a canterbury-i érsek

(London, 31.) A napokban hunyt el 63 éves korában dr. William Temple, canterbury-i hercegérsek. A főpapot az utóbbi években sűrűn emlegette a világsajtó. A hitlerista országok lapjai dühösen támadták, mert emberbaráti szellemben foglalkozott a háború eseményeivel is, élesen kikelt a szélsőjobboldali módszerei ellen. A canterbury-i érsek a világsajtóban valóságos fasiztaellenes harcos számba ment, aki nyilatkozataiban állást foglalt Anglia, a Szovjetszövetség és az Egyesült Államok hitlerellenes szövetezése mellett.

Tíz lej a tojás darabja, de nem nálunk, hanem Dolj-megyében. Ugyanott a szőlő kilóját 20 lej, a borju-husát 120 lej, a marhahúsát 150 lej mérik. Egy nagy csirkét 150, egy tyukot 250-300 lej lehet venni. És Dolj-megye légvonalban csak pár száz kilométerre van Brassótól. ...

— **240.000 harci repülőgép, 70.000 páncélos.** (London, 31.) Az amerikai üzemek a mai napig 240.000 repülőgépet gyártottak, amelyek közül 25.000 négy motoros bombavetőgép. Így egy háborús termelési iroda terveze alapján 70.000 páncéloskocsit állítottak elő.

— **Felemelték a Bucuresti-i mozik helyárait.** Az árkormánybizottság jóváhagyásának az alapján új helyárait állapították meg a fővárosi mozgóképszínházakban. Eszerint a helyárait a következők: a bemutatkozó-mozikban 260 lej, a második-kép-mozikban 160-200 lej, míg a külvárosi mozikban 120 lej kell egy jegyért fizetni. A felemelt árú belépőjegyeket november elsején vezetik be.

— **A pénzügyigazgatóság felhívja mindazok figyelmét,** akik az 1944-es nemzetvédelmi kölcsönre jegyeztek és erről csak nyugtát kaptak, hogy sürgősen jelenjenek meg a pénzügyigazgatóságnál, ahol az elismervényeket ideiglenes kötvényekre cserélik át.

— **Erdélyi burgonyával szorítják le a bukaresti árakat.** A Bucuresti-i piacokon a krumpli ára 35-40 lej között mozog kg-ként. Az utóbbi napokban azonban sikerült a fővárosi vezetésnek nagyobb mennyiségű erdélyi származású burgonyát husz lejes áron forgalomba hozni, amitől a krumpli kereskedelmi árának a csökkenését remélik. A Bucuresti-be vitt burgonya nagyrészt Brassó szállítására.

— **Visszaadták a zsidóknak azt a jogot, hogy bármilyen kereskedelmet folytathassanak.** A nemzetgazdasági miniszter rendeletétől értelemben visszavonták mindazon törvényes tiltó vagy korlátozó rendelkezéseket, amelyeket az utóbbi években román állampolgárságú zsidók kereskedelmi vagy ipari tevékenységével kapcsolatban kiadtak. A törvényjavaslat indoklása megjegyzi, hogy mindezen rendelkezések alkotmányellenesek voltak.

— **A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG (volt Madosz) az érdeklődők tudomására hozza, hogy brassói megyei és helyi szervezetének helyiségeit Brassó, Weisz Mihály utca 35 sz. II. emeletén megnyitotta. Érdeklődés és tagfelvétel naponta 8-13, 15-18 óra között.**

Megalakult Brassóban a Nemzeti Demokratikus Arcvonal helyi tanácsa

Az Egységes Munkás Arcvonal, az Egységes Szakszervezetek, a Hazafiak Szövetsége és az Ekésfront kiküldöttjei szombaton délután megalakították Brassóban a Nemzeti Demokratikus Arcvonal helyi tanácsát. A tanács tagjai a következők: a Szociáldemokrata Párt részéről Ion Clopotel, Gh. Bunghez, Stan Vasile; a Kommunista Párt részéről P. Lala, D. Cismaș, I. Cioclu; a Szakszervezetek részéről I. Motronea, Al. Cucu; a Hazafiak

Szövetsége részéről S. Silca, Măzgarănu; az Ekésfront részéről I. Podea, Vasile Andrei.

A Nemzeti Demokratikus Arcvonal brassói tanácsa széles mederben szervezi meg a két munkáspárt, valamint a szakmai és hazafias szervezetek egységes kormánybuktató tevékenységét a Nemzeti Demokratikus Arcvonal kormányának uralomra jutása és kormányzati munkatervének megvalósítása érdekében.

Még nem oldódott meg a belpolitikai válság

(București 31.) Az új kormány megalakítása iránt hetek óta folytatott tárgyalások még nem fejeződtek be. A múlt hét végén úgy látszott, sikerül megállapodásra jutni a Nemzeti Demokratikus Arcvonal és a Nemzeti Parasztpárt és Liberálispart között. Ezek a remények egye-

lőre szétfoszlottak a helyzet a Nemzeti Parasztpárt és Liberálispart magatartása következtében újra feszültté vált.

A Nemzeti Parasztpárt különben vasárnap Bukarestben népgyűlést tartott. A gyűlésen többek között Iuliu Maniu és Ion Mihalache mondtak beszédet.

Tovább nyomulnak előre a szovjetcsapatok minden fronton

(București, 31.) Legújabb jelentés szerint a román csapatok a szovjet erőkkel együttműködve miután teljes hosszúságban átvonultak a román-magyar határon, folytatják hadműveleteiket az ellenséges erők megsemmisítésére a Felső-Tisza vidékén, számos helységet elfoglaltak.

A Duna és a Tisza között szovjet had-

erők folytatják az előnyomulást.

Magyarország északi részén, szovjet és román csapatok folytatták előnyomulásukat és elfoglaltak számos helységet, többek között Szamoszket és Hodászt. A román lovasság megszállta Mátészalkát, a fontos vasúti csomópontot.

Mit ír a román sajtó?

A Tribuna Poporului-

ban Ilie Zaharia „Az éhség fenyeget bennünket” címmel ugyanazokat a riasztó kilátásokat tárgyalja, amelyekről előzőleg lapunk is megemlékezett. A vetések állapota elhanyagolt, az országot éhség fenyegeti. A cikkirő megállapítja, hogy a szép nyári napok és a nyári iga alóli kiszabadulás öröme után a mezei munkásoknak vidám és gyors ütemben kellene menniük. Ehelyett a termőföldnek alig 6 százaléka dolgozták meg.

A riasztó jelenségek okait vizsgálva Ilie Zaharia arra a következtetésre jut, hogy a főbb a nagyobb birtokosok jelentős részének elmenekülése. Ezek a földesurak bűnösök lévén a hitlerista Antonescu-kormányzat viselt dolgaiban, biztonságba helyezték bűnösök s földjeik gazdátlanul és elhanyagoltan állanak.

Megjegyezzük, hogy az Okiráltságban a nagyobb birtokok száma és terjedelmük sokkal nagyobb, mint Erdélyben, ahol annakidején viszonylag sokkal gyökerebb földosztást hajtottak végre.

A cikk élesen kikel a fasizta és maradi elemek ellen, akik éhínséget szeretnének előidézni az országban, hogy ezzel mutassák meg a népnek, milyen bajt hozott az országra a demokratikus kormányzat.

A cikk végül az 50 hektáron felüli birtokoknak a földművesek közti felosztását követeli, valamint a Nemzeti Demokratikus Arcvonal alaptervezetének egyéb elő-

írásait. Ezek között szerepel a földművesek ellátása gépszerszármakkal és állatokkal, valamint a konverzióból és az első földosztásból fennmaradt adósságok törlése.

A Timpul

beszámol az Ilfov-megyei Nemzeti Demokratikus Arcvonal-bizottság megalakításáról. Mint ismeretes, az Arcvonalba tömörült demokratikus szervezetek elhatározták, hogy minden megyében, városban és falun közös bizottságokat létesítsenek, amelyek a mai kormány megbuktatására és a valóban demokratikus kormányzat létesítésére irányuló harcot vezesse. Az Arcvonal szervezetei, vagyis az Ekésfront, a Kommunista Párt, a Szociál-Demokrata Párt, az Egyesült Szakszervezetek, a Hazafiak Szövetsége és a Szocialista-Parasztpárt Ilfov-megyei tagozatai megalakították a közös harci bizottságokat. A gyűlés záróhatározatában ismét követelte az Arcvonal Kormányzati Munkatervének haladéktalan megvalósítását.

A Scanteia

vezércikkében Pavel Chirtoacă aláírásával ismét követeli a föld kiosztását a földművesek között. Az első oldalon beszámol még a Nemzeti Demokratikus Arcvonal Turnu-Severin-i naggyűléséről, amely akárcsak az Arcvonal más népgyűlései, a valóban demokratikus népkormányzatot követelte.

Dr. HOLDENGRÄBER EDUARD

dr. BERKOVITS DÁVID

újra megnyitották

Ügyvédi Irodájukat

Brasov-Brassó, Str. Regina Maria 6.

Telefon 21-02

Spalato kikötője felszabadult

(London 31.) Spalatot, a nagy adriai kikötőt Tito tábornagy csapatai felszabadították. Spalatotól keletre elfoglalták Moslart. A németek négyezer embert veszítettek, köztük 1700 foglyot.

Táviratok

(Moszkva, 31.) A Sark-tengeri szovjetflotta kifutott a norvég partok elé és bombázta Vardö kikötőjét a Varanger-öbölben.

(London, 31.) Német titkos rádióleadók jelentése szerint, Hollandiában újabb összeomlás fenyegeti a hollandiai német haderőt. Délnyugathollandiában az egész német front megindult hátrafelé. A Schelde torkolatát a német csapatok képtelenek ellenőrzés alatt tartani.

(London, 31.) A szövetséges csapatok hollandiai előnyomulása során Wulkt faluban rátámadtak a németek legnagyobb hollandiai fogolytáborára, ahol 35.000 holland férfit és nőt zsúfoltak össze a hitleristák.

(London, 31.) Szerdán a német hadseregbe sorozott csehek, akik a belföldi arcvonalzakaszba voltak beosztva, megtámadták az engedelmisséget, fellázadtak, ami véres összetűzésre vezetett. Nyolc német és öt cseh halt meg.

(Moszkva, 31.) Berlin utcáin falragaszok jelentek meg, amelyek hevesen támadják a hitlerista rendszert és harcba szólítják a lakosságot a német népet végreomlásba hajszoló barnainges gonosztervek ellen.

(Moszkva, 31.) Genfi értesülés szerint a Szálassy-kormány miniszterei szökdönek. Elsőnek a külügyminiszter, Kemény báró, természetesen nagyrétű pénzzel és értéktárgyakkal. A hír még megerősítésre szorul.

Apróhirdetések

Legkisebb apróhirdetés tíz szög 150 lej minden további szó 15 lej. Álláskeresőknek 50%, enyvedmény.

Rikkancsokat (utcai újságárusokat) külvárosi részre keresünk. Állandó jövedelem. Jelentkezni lehet kiadói hivatalunkban, Braşov, str. Reg. Mihai 14. (14)

Három ezer nélkülözhetetlen szót, praktikus beszélgetéseket tartalmazó német-országi zsebszótár jelenik meg a napokban. E hézagpótló könyv megjelenését rövidesen közöljük.

Újságkihordással gyermekek, felnőttek, idősebbek, délután 2-3 órai munkával állandó mellékjövedelmet kaphatnak. Jelentkezni lehet kiadói hivatalunkban, Braşov, str. Reg. Mihai 14. (15)

Szerkesztőség:
Braşov-Brassó, Str. Argintarilor 16

Kiadói hivatal:
Braşov-Brassó, Str. Reg. Mihai 14 Telef. 2030

Mély fájdalommal, megtört szívvel tudatjuk, hogy a jó férj, édesapa, nagypapa, testvér, sógor és jóbarát

Dr. Zoltán Gyula

államvasuti főellenőr, unitárius egyházi főgondnok

életének 63-ik és boldog házasságának 36-ik évében rövid, de sulyos szenvedés után elhunyt.

Drága halottunk hült tetemét október 31-én délután 3 órakor fogjuk a strada Roşiori (volt Erzsébet ucca) 2 szám alól a református temetőbe kísérni. Pihenése legyen csendes, emléke áldott!

Braşov-Brassó, 1944. október hó 30-án.

A gyászoló család.

Mély fájdalommal, megtört szívvel tudatjuk, hogy a jó feleség, édesanya, nagynanya, testvér és rokon

Szilágyi Veronika

életének 56-ik, boldog házasságának 41-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt.

Drága halottunk hült tetemét október 31-én délután 2 órakor fogjuk a bolonyai röm.-kat. kápolnából örök nyugalomra helyezni.

Pihenése legyen csendes, emléke áldott!

Braşov-Brassó, 1944. október hó 29-én.

A gyászoló család